הבוקר

יום ג׳
כ״ה אייר
תש״ה
8
מאי
May
1945

"HABOKER" DAILY NEWSPAPER TEL-AVIV עתון יומי תל־אביב

מרכזים: בתל־אביב: ת.ד. שלמון 4541/2 | 261
מערכה: רענן 23
הנהלה: הרחה הלוי 40 | 261
4111
5977
ירושלים בן־יהודה 3 | 035
4060
רחובות: רח׳ הרצל 27 | 933
2310
גליון 20 מיל
בערב־חג וחצות 30 מיל
לחדש 250 מיל
בחוץ לארץ לחודש 650 מיל
העורך: ״הבוקר״, תל־אביב לתא דואר בי״פ | הוצאה: ת. לחיבשמן
2893 Vol. X שנה י״

מחר – חגיגת הנצחון של הישוב

בקשר לכניעת גרמניה הכרזת הנצחון החלים הצד האחרון הלאומי להכרזת על הגיגת יום הנצחון בישוב.

הודעה הלאומי קבע פרשיוים זה:

בים ד׳ בבוקר

א) שבתון מעבודה ומלאכה משעות הבוקר (פרט לפיקוחים הנוגעים).

ב) התחנות עם ובאשכות עם משעה 4 אחר הצהרים עד ד׳ בערב (פרט הבנים הנמצאים הנצחון בישוב).

ג) הפסקת התחבורה הציבורית וסגירת חנויות משעה 4 עד ד׳.

ד) תפילה בציבור בבתי הכנסת — לפי הוראות הרבנות הראשית — ב־ד בערב.

ה) הפסקת לימודים בבתי הספר ובגני הילדים.

הוראות נוספות:

משעה 8 בבוקר יתקבצו תלמידים בבתי הספר, ישמעו מפי מורהם הסברה על ערך הנצחון.

תלמידי כתה ח׳ של בתי הספר העממי מים ותלמידי כתה ד׳—ה׳ בבתי הספר התיכונים יתכנסו בבתי הספר ב״ג אחר הצהרים וכמים יצאו לתפתח בהתהוות העם.

(סוף בעמוד 2)

„הבוקר"–גליון הנצחון יופיע ביום ה׳

הגליון יופיע בצורה מורחבת וכו חומר רב על הנצחון המלחמה

הודעת שלשת הגדולים על הנצחון–היום. - צ׳רצ׳יל ינאם בשעה 4
תעודת הכניעה ללא תנאי כוללת 15 דפים - תוכנה לעת עתה סודי

קץ המלחמה באירופה

„מדוע לא זכינו גם אנחנו לשמחת הנצחון המלאה יחד עם העמים האחרים?–נדע לדרוש גם את חלקנו אנו ביום דין ומשפט"

כך נכנעים „אדוני הגזע העליון"

זוהי תמונה היסטורית. תראנה את הקצינים הגרמנים לפי־המשלה ברגע שהוקיבו בפני הגנרל מונטגומרי ובקשתו לקבל את כניעתם של שלשה מחנות גרמניים. בסיה מילון איש. הגנרל מונטגומרי מקשיב למתורגמן הפסביר את דברי האדמירל הגרמני פון־פרידבורג. המכתב שמתיבו קורא הנציג הגרמני חתום בידי־הלדרמרל״פון־פרש. הנציגה הגרמני בנפון־גרמניה. בתמונה נראים הגנרל קינגל הנגוה. ראש מטה של פון־בוש. האדמירל וואנגר. קצין המטה של פון־פרידבורג. המצגת של אי־עלמיון. ידע כי הגיע. הרגע הגדול. בסיה שהשלישה הגרמנית התעבה לפניו.

צ׳רצ׳יל
הכשות .דם. דמעות ויזיעה׳ הביא את הנצחון

סטאלין
קיים את הבטחתו ״מות לפולשים הנאציים״!

רוזבלט
כרע תחת מעמסת הנצחון.

אייזנהאואר
הגלה מיליונים על אדמת גרמניה

ז׳וקוב
האיש שהכניע
את ברלין
.הנוקם הגדול
של רוסיה״

הצבא הגרמני נכנע. נציגי ה„פיהרר", האדמירל דניץ, חתמו על כניעה ללא תנאי. אם כי ההודעות של צ׳רצ׳יל, סטאלין ושרומן, המכריזות רשמית על הכניעה, תתפרסנה רק היום אחה״צ, הרי תוכלו היום, יום ג׳, ליום הנצחון באירופה.

עוד בטרם יום אתמול, עם הודע דבר הכניעה הגרמנית, בשעה 3.15 אחה״צ, ההלו כבר הגיעות הנצחון ברחבי העולם.

העולם הגדול נשם לרווחה. נשברה עול הרשע, אשר רעה אימים ופחד, רצח ושוד באירופה כולה מזה 12 שנה. אך בתוך הששון והשמחה הכלליים, שנם יהודים כאשר הם שם לומים כהם הכל. כשם שתרמו הלקם בהשגת הנצחון, נשבע אצלנו צליל הגון והתנה על אשר מיליונים מבני אתינו לא זכו ליום הזה וברם־קרבנותיהם הטהור הביאו גם הם במלחמתם ובמותם. מזת עיגוניה. את הרושמה לנצחון אשר נחנו היום.

פרייזר וויגשון, מפורר המדיני של רויטר, כותב:

„המלחמה באירופה נסתיימה. אולם העולם יצמד לחבות עד היום אחה״צ לאשוח הרשמי שיפרסם בעה ובעונה אחת בכירות שלש המעצמות הגדולות. התנאים המוקדמים נקבעו ונחתמו ע״י הגרמנים ומפקדה הבריה. אולם חתימת מסמך הכניעה הרשמי טרם התקיימה.

כרגע אין לפרסם את התוכן ואת שמות החתומים. אולם נודע, כי התנאים המוקדמים נכללו בתעודה בת 15 עמודים, וגנים ככל הבעיות העלולות להתעורר עם כניעת גרמניה.

בסמכך זה ניתנות הוראות להסגת הצי הגרמני ועוזלותיו הרבות לידי שלטונות הברית. פסרשות בפרוטוקול הנר־ראות לסבבו הנתיה של הצבא הגרמני. בכלחמה הקודמת מסרו הגרמנים צי גדול יותר לידי מעצמות ההסכמה. אולם כעבור זמן קצר מיבנו הגרמנים את סטיונותים בסקאפה־פלו. בצפון סקוטלנד.

ספו שנודע, ינאם סר צ׳רצ׳יל בחר בפרלמנט. אולם טרם הוברר אם הנאום יעודר משם ברדיו. על כל פנים ברור, שהכנעה באה יומיים לפני צפיפו לה בשבוע שעבר. כי אז חשבו טיום ה׳ יהיה יום הנצחון הסופי.

מלונדון מודיעים בשעה:

היום, ה־8 לשב, תוכרז נאום רשמי כיום הנצחון. סר צ׳רצ׳יל ינאם בשעה ארבע אחה״צ לפי שעון א״י בשיכת הפרלמנט. המלך ״ירג׳ השני ישדר את נאומו לעמו הקיסרות בשעה 8 בערב לפי שעון א״י.

בלונדון מצייגים שהעיכוב בהכרזת יום הנצחון נגרם גם ע״י הצורך להוכח שהאויב הוצאה סופיתו את הוראות הכניעה.

מיניסטריון המדיניון הבריטי הודיע אמש: בהתאם לפרוטוקול שנקבעו ע״י שלש המעצמות הגדולות, תשודר ב־8 לפאי (היום) הצהרה רשמית ע״י ראש הממשלה. בשעה אחת אחה״צ, לפי שעון גרינויץ׳ (שעה 4 לפי השעון הא״י) ינאם הנשיא הרי־טרומן.

ראש הממשלה בעבודה. הוחלט להכריז על יום ג׳ (היום) כיום חג ויום הנצחון באירופה. גם למחרת, יום ד׳, תהיה יום חג.

הנ. הסלר ינאם לעבר הקיסרות הבריטית.

ויינסטון צ׳רצ׳יל מודיע רשמית על הכניעה. עסוב זה סיבתו בחסכם שהרשנו בין צ׳רצ׳יל, טרומן וסטאלין, כי ההצהרה על קץ המלחמה תמסר בבת אחת מלונדון, וואשינגטון ומסקבה.

המכירים אתם בחומר המצב של גרמניה

בסיידור אבריקה מלונדון נאמר אתמול כי הכניעה נחתמה אור לפיום ב׳. בשעה 02.45 (שעון גרמת) בסוקת אגנל איזנהאוור ברחוקם. הכניעה הוליות לא הית נגמה. אולם קבל אחרי כן את הגנרל האוריקאי בדל ספרת. ראש המטה שלו ראת האדמיראל הגרמני פון־פרידבורג. הני צינגם הגרמנים נשאלו כמה שעמים. ״המכירים אתם בחומר מצבה של גר־מניה?״ והשיבו: ״כן״.

הגרמנים בפרג מסרבים להכנע

הרדיו בפראג הכריז אתמול אתה״ב: ״פר־קדת הצבא הגרמני בבוהמיה ומוראביה מוס־רת את הכרזה החיובה הבאה: ״הודעה שיודרה בהרדיו ע״י תחנת האויב בפרוס־בורג. בפאלו נכנעה ממשלת גרמניה ללא תנאי לרוסיה הסובייטית, אינה הולכת את המצאות. אין ספק שזוהי החלולה של הע־מדת האויב לבור את רצון חילינו להמשיך בהלחמה. ממשלת גרמניה לא הסמיכה לכך לחם אלא נגד מעצמות המערב. באוזרנו הפ־ך הרדיו בפראג הכריז אתמול אתה״ב: ״פר־קדת הצבא הגרמני בבוהמיה ומוראביה מוס־רת את הכרזה הבאה: ״הודעה שיודרה בהרדיו ע״י תחנת האויב בפרוס־בורג. בפאלו נכנעה ממשלת גרמניה ללא תנאי לרוסיה הסובייטית, אינה הולכת את המצאות. אין ספק שזוהי החלולה של הע־מדת האויב לבור את רצון חילינו להמשיך בהלחמה. ממשלת גרמניה לא הסמיכה לכך לחם אלא נגד מעצמות המערב. באוזרנו הפ־ך

תחנת הפרטיזנים בפראג שידרה אמש קריאה הכוונה לצבאות הברית לעזרה מהירה בעיקר טנקים. הגרמנים עוסים על פראג מעמון המרוים. הפצרים את הכניעים הנ־נרוים. הם משלוים ע״ר הברה נמסכים הקרבות. הוד־לה־שמה הגרמני מפציר את הבנינים הע־מרים.

לקראת פגישת שלשת הגדולים

תיקף אחר שנודע על הכניעה ללא תנאי של גרמניה, התנאל מיום על פגישה של ״שלשת הגדולים״ – צ׳רצ׳יל, סטאלין וטרומן.

הפגישה צריכה להתקיים בימים הקרובים — כך מודיע רדיו אנקרה לפי ידיעות מלונדון.

נתגלו פגרי גבלס ומשפחתו

ריטר מטרוקר ממוסקבה, שפגיריהם של גבלס ובני משפחתו נתגלו בסמלק מחוץ לבנין הרייכסטאג בברלין, נופותיהם של היטלר וגרינג טרם נמצאו.

״פראבדה״ מציין לכך: ״אינו מאמינים לאיש. אנו חוקרים ודורשים הוכחות ברורות.

דאגה בלונדון: היחסים עם רוסיה

״העתונות הבריטית מודאגת מן המצב בו שרויים לע״ע היחסים בין רוסיה לבין מעצמות המערב. התחנות קבלה בהתפעלות

הנ. מלך גורג׳ השני

המזרח התיכון יתפוס מקום חשוב בדיוני סן פרנציסקו

רוסיה תשותף בשמירת הבטחון. - לארצות הברית רק נציגות פורמלית

סופר „יוניוייד פרס" בוואשינגטון מטלגרף:

„המזרח הקרוב יתפוס מקום הרבה יותר חשוב מ־שכנרוים בדרך כלל. בין־פרנציסקו, אם ההערה תשמן. לכל אחת מ־שש המעצמות הגדולות ש־נ־ינים בשלשת הגדולות בסמרח הקרוב. בעיר־הרדל טרבינין קבע, שלא יתכן כי בהיסנות יהא בעצמה באחריות לבטחון המזרח הקרוב. אם תתנשם הכנת הארגון הבינלאומי.

מחנים דיפלומטיים בוואשינגטון מרמים מוחדים מלה כאוך זה. ש־ש־מש כאבן־הבוחן לסולידיוזיון.

בעבודים, שברית־המועצות, הקיבוה למזרח־הקרוב הרבה יותר מאשר בדי־מנות. תשתתף בשטות הבטחון במזרח התיכון. בעזר שלאמריקה תהיה נציגות פורמאלית בלבד.

על כל פנים תשמור אמריקה לעצמה ראי לעבר־הירדן.

הציונים בעד הצעת ואשינגטון למשטר נאמנות מעורב

הבריטים אינם נוטים אפילו למסור דו״ח פוליטי על א״י. — נציגי היהודים דורשים פגישה עם המשלחת האמריקאית

את קו המדיניות של משטרי הנאמנות הבינלאומיים קובעים 4 הגדולים מאחורי דל־תיים כגורות בחדרו ע״י תחנת אמריקה לשתפם בתש־ ריקאי מדוארד סטטיניוס) במלון שירטון, ובי שעה זו משתדלים נציגי המוסגות והחיות לבוא עד תקר התכנות האמריקאית ״הבריו־ שת בשאלת משטרי הנאמנות הבין־לאומית־ מודיעה סס״א מסן־פרנציסקו.

ברור הדבר מן הנוסח הבריטי כי בדר־ מנה רוצה הלאור הנאמן האחד והיחידי מ־ ארץ־ישראל ואולי כן מנוסח אמריקאי ונצא שאמריקה תוסכת בפשטר נאמנות מעורב.

הציונים נטשם לתמוך בפשטר נאמנות מעורב ע״י כך תהיה אמריקה אחד מאחראי־ות־ תיים כגורות ליתרי אמריקה לשתפם בתש־ פעתם על עתידה של ארץ־ישראל. יש כמה יכמה הבדלים חשובים בין התכנית האמריק־ ית והתכנית הבריטית שטרם כדאי לציין אם אלה. אמריקה מעדיפה על הכנת דיו־ח־ומבן בעד משטר הנאמנות בכל ארצות הבלתי ־ לות כפי שהיא מוצעת בתורת המפדרות. אם לכות. בעוד שהבריטים דורשים שהדיו־ ח־ומבן הנ־ל יוגש לפעמת הסתכרות הנ־ ל־ מעמדת בעניינים כלכליים וסוציאליים ונם

מחר – חגיגת הנצחון של הישוב

„הבוקר"–גליון הנצחון יופיע ביום ה׳

הודעת שלשת הגדולים על הנצחון–היום. - צ׳רצ׳יל ינאם בשעה 4

תעודת הכניעה ללא תנאי כוללת 15 דפים - תוכנה לעת עתה סודי

קץ המלחמה באירופה

„מדוע לא זכינו גם אנחנו לשמחת הנצחון המלאה יחד עם העמים האחרים?–נדע לדרוש גם את חלקנו אנו ביום דין ומשפט"

ביום הנצחון

א.

המלחמה באירופה הגיעה לקיצה. היא נסתיימה לא לפתע פתאום. אחרי מערכה מכריעה אחת. כי אם הלכה ודעכה במשך הקבועות האחרונים. אחרי ההבקעות הגדולות במורה ובמערב. המערכה היתה אבדה בשביל הגרמנים זמן רב עוד בטרם שחדר הם עצמם בזה; הכניעה אף היא באה כבר לפני הכריזם עליה רשמית. דומה. כי השלבים האחרונים של המלחמה טיסלו את מתוחה. כשם שהסתיימה הוך הזר־רוחנו מחלש בגרמניה. מבלי שיהיה שלטון גרמני מרוכז מבנים עליהו. כך התנהלה מלחמה זו עוד קדם ע״י הגרמנים הוך הזר־רוחנו לא יצרים פראים ושאיפות שפנוות. שהטירוף הקפנגון הזו חזקים בזון יותר מאשר התכסים והאסטרטגיה של מומחים ומפקדים בצבאים. מלכתחילה חרגה אפוא המלחמה הזאת. מלחמה־העולם השניה. ממסגרת המלחמות הרגילות. ונעשתה בשביל העם הגרמני מסע־כיבוש ענקי על פני מרחבי־עולם. מסע־מגחרב וגיינגיז־זון. שתוצאותיו היו צריכות להיות ניכרות לאלף שנים. לכל־הפחות. עם כל האימים. הזעזבון. ההשמדה ההרסים הכרוכים בזה.

מבחינת הזמן נמשכה מלחמת־העולם השניה רק בשמונה־עשר חדשים יותר מאשר מלחמת־העולם הראשונה. אבל הרוח והחזרבון שהיא גרמה עולים פי־כמה וכמה על הרריטות החזרבנות של אז. כאילו ארכה המלחמה הזאת לא בשמונה־עשר חדשים יותר. אלא בשמונה־עשרה שנה. ולא רק משום זה שבמשך עשרים וחמש השנים שעברו בין מלחמה אחת לשנה נתרבו ונשתכללו כלי־הזיין וכלי־המחתה. נתחדשו מפציצים ומלקיעים ומפצצות־עשפת וטחבלים עילאים. שלא עלו כלל בדמיון בני אדם לפני הצ׳רצ׳יל שנים. אמנם. גם כלים אלה הגיעצאות מפלאות אלה של רוח האדם הגיעלו להגדיל את החזרבון. אך הגורם הראשון לכל הרוח הנורא היתה סוף־כל־סוף הטובחה. שבמלחמה זו יצא בד אחד — הגם הגרמני — בסיסכא מפורסת של הרג ואבדון והשמדה. מבלי כסות־ענים וללא כל הסואה הכרזו הגם הזה. בפי ה„פיהרר" שלו וכל המפלא־ה הטחורה. כי כלה ונחרבה הוא מפני להשמיד עמים אחרים. לא רק את הבאאות העובדים נגדו בטערכה. כי אם גם את האוכלוסיה אשר בארץ, זקנים ונשים וטף. הפיריסם. החיילים. פקידי הרשות הגרמנית. ואפילו מלומדים ותוקרים וסופרים ואמנים — כולם ענו ״אמן״ על שיטה זו של השמדת העמים העמדיים. כביכול. על דרכו של הגם הגרמני בשאיפתו להרחיב את גבולותיו. לפנו ״שטח־המחיה״ שלו.

הגרמנים החלו במלאכת ההריסה הזאת של מרכזים מיוסבים ע״י אינלוסיה שקטה ומבדת. ערים גדולות. בעלות ישוב צפוף. הופצצו ונחרבו בראשית המלחמה. לשם תאות החזרבון ההרס ולשם הטלת אימה על העריבים. ובאותה מדה שלא חסה עינם של המהרסים והמחרבים על ערי אחרים. לא חסו גם על ערימם הם. כאשר יד האויב השיגה אותם הם לא מיהרו להכנע. בתור תוצאה של שנעוין־ההרס הזה כמעט רובה של ובשת אירופה הוא היום ע״י־חרבות. כרכים גדולים ומפוארים — ובינתים גם בירת גרמניה עצמה — הם תלי אפר ואבנים. מיליונים ומיליונים של בני אדם נעקרו ממקומותיהם. הוגלו כמלרי־ריין. מיליונים ומיליונים רעבים צחה לחם. מתגלגלים תחת כיפת השמים. שבתה העבודה. ספקה התעשיה. נסגרו בתי־הספר. נסתו רבבות ושובים מעל פני האדמה. ובפת שלמה. שהיתה מולדת ומעודה של אותה תרבות אנושית מקובלת. תוקראת בשם ״תרבות אירופית״. שקיעה עתה בפצולה של פראות. בערות. דלדול ונינוון.

ב.

מעולם לא היו עוד מנצחים. עשירי זר־דפנים. עמוסים כל כך דאגות כמו המנצחים הנוכם. מעולם לא היו עוד כל כך הרבה טיפות מרות בתוך כוסות־יהין המורמות לכבוד הנצחון. כי הירוקה שהנחילה הרוסיה למנצחים דורשת מהם מאמצים עקיים. אולי גדולים יותר מאשר המאמצים בשדה הקרב. העזבון שבשאר הוא שעונה הגדולה. השטחה עתה לפניהם. עזובה רחבות ומסרית הנצעוה עד יותר מאשר העובה החמרית. ולא זה בלבד. לא רק ההרס הזה דורש מינו. כדי להתחיל בעבודת הבנין. אלא גם היחסים בין המנצחים עצמם. הלשון המשותפת בינוים. הבנה הדדית — כל אלה דורשים מאמצים נוספים. ולא באלה ענעשים פעם אחת. אלא שהולכים וחוזרים ומתמדים יום. יום. זהו המקוקר קשה וחדש. כי מעולם לא נמצאו עוד שלש המעצמות הגדולות ביחוד. אלה שנלחמו בגרמניה. מסוכות זו לזו. כמו היום. עם תום המלחמה הזאת. תמיד היו מחיצות בין אלה. מחיצות של מדיניות ״בינים. אי של ימים ואוקיינוסים. הפעם עמדות הן זו בצד זו. ובבשת אירופה. לאורך אלפי קילו־מטרים. חונים צבאות רוסים. ברישים ואמריקנים יחד. זה מול זה. ומאמריהם

(סוף בעמוד 2)

יוסף הפטמן

נאום הכניעה של פון שודרן קרוויג

ראה עמוד ב׳

ההתעצוות בוואשינגטון

אתמול בשעה 10 לפנה״צ התכנס הנשיא טרומן לישיבה עם סנני צ׳ציסטר״ החדון מר גרוי וקליטון. מר סטטניוס סרב לפי שעה להביע דעתו בנוגע לזה־ דעה על קץ המלחמה.

ניו־יורק ולונדון חוגגות

הדגלים על חצי תורן לזכר רוזבלט

רוישר שלנרף, שבניו־יורק נראו מלחות שמן בלתי מרוסנים רגשים מפסר שרוי שתקבלה הידיעה על כניעת גרמניה. הקלה. הרגיל על הרדיו־יד בנמדרי השחקים. על פני רחובות העיר.

גם בלונדון הוו הגגות שמחה גדולה ואפשי דגלים הוגפר על פני העיר.

״הבוקר״–לדאכאו

סופרנו גלגרון מלנרף. כי יצא בדרך האויר לסוף נמחנה הזוועות דראכאו. מוכנוואלד וכרגן־בלן.